

Flere psykiatere til at håndtere den voksende mistrivsel

Der er brug for flere læger til at hjælpe det voksende antal patienter i psykiatrien og understøtte en 10-års plan for psykiatri. Lige nu mangler der mere end 150 psykiatere. Derfor er vi nødt til at videreuddanne flere psykiatere, der både er specialiseret på voksenområdet og indenfor børn og unge.

Flere patienter og længere ventetider

Statistikken viser, at antallet af patienter i psykiatrisk behandling på et sygehus på et årti, i perioden 2009 til 2018, er vokset med cirka 30 procent til 177.000. Blandt børn og unge har stigningen været dramatisk med knap 50 procent til 41.000¹. Det betyder, at mange mennesker med psykiske lidelser venter i længere tid på udredning og behandling². De manglende hænder har ifølge mange læger også ofte som konsekvens, at de må udskrive ikke færdigbehandlede patienter³. Den gennemsnitlige ventetid hos en privatpraktiserende psykiater er siden 2019 vokset med 132 procent til 63 uger, svarende til langt over et år⁴. Med en så svær adgang kan de ikke gøre meget for at aflaste deres trængte psykiaterkollegaer i hospitalspsykiatrien.

Hver 5. psykiater mangler på hospitalerne

En nylig undersøgelse blandt de danske overlæger viser, at hver femte speciallægestilling i hospitalspsykiatrien står ledig⁵, svarende til mere end 150 stillinger. Der er behov for at uddanne mindst 150 ekstra speciallæger i psykiatri til at modsvare antallet af ledige psykiater-jobs på hospitalerne. Mange læger ønsker at videreuddanne sig til speciallæge, også inden for psykiatrien, men der er for få pladser til at bryde den negative spiral, hvor læger søger til det private på grund af arbejdspress.

Opret 150 uddannelsespladser på 5 år

For at sikre, at sundhedsvæsenet kan holde til det, kan der oprettes 25 ekstra uddannelsespladser som speciallæge i psykiatrien hvert år (med et tilsvarende antal introduktionsstillinger på psykiatriske afdelinger og hospitaler), så flere yngre læger kan videreuddanne sig til psykiater. Efter fem år vil det beløbe sig til 125 hoveduddannelsesforløb, der kan fordeles med 75 ekstra pladser i psykiatri og 50 ekstra pladser i børne- og ungdomspsykiatri. Der skal oprettes et tilsvarende antal introduktionsstillinger i hospitalspsykiatrien, som opstart på disse 125 uddannelsesforløb.

Kombineret med en pulje målrettet rekruttering til både nye og de eksisterende uddannelsesforløb, som det ikke lykkes at besætte hvert år, kan det tilsammen skabe rammerne for at uddanne 150 ekstra speciallæger, som på sigt kan udfylde de mange ubesatte psykiater-jobs på hospitalerne.

Pulje til at tiltrække og fastholde læger

Ud over at oprette ekstra uddannelsespladser skal vi derfor også rekruttere unge læger til de relativt få tomme uddannelsesforløb. Samtidig er der brug for at fastholde erfarne speciallæger til at oplære de unge fremfor at gå tidligt på pension. Det kan gøres med en videreuddannelsespulje, øremærket rekruttering til tomme uddannelsesforløb for læger i psykiatrien og fastholdelse af erfarne psykiatere. I 2021 var der fem tomme forløb. Erfaringer fra blandt andet Region Nordjylland viser, at det er muligt at rekruttere læger til tomme uddannelsesforløb. Tilsammen vil det sikre igangsættelse af 30 ekstra uddannelsesforløb om året, der over fem år vil komme op på i alt 150.

Ikke på bekostning af andre lægegrupper

Etablering af flere uddannelsesforløb i voksenpsykiatrien og børne- og ungdomspsykiatrien vil ikke ske på bekostning af andre grupper af læger, som der også er mangel på. Fremover uddannes der mere end 200 basislæger om året, som der ikke er plads til på speciallægeuddannelsen. Derfor er der rum til både at uddanne flere psykiatere og tilgodese andre vigtige lægespecialer⁶.

¹ Sundhedsstyrelsen 2022, Bilagsrapport Fagligt oplæg til en 10-årsplan: Bedre mental sundhed og en styrket indsats til mennesker med psykiske lidelser

² E-sundhed, Monitorering af udredningsretten i psykiatrien

³ Lægeforeningen 2022, Psykiatriundersøgelse

⁴ FAPS - Foreningen af Praktiserende Speciallæger og sundhed.dk

⁵ Overlægeforeningen 2022, Undersøgelse af ubesatte speciallægestillinger på landets sygehuse, 4. kvartal 2021

⁶ Sundhedsstyrelsen 2022, Lægeprognose 2021-2045